

Foglalja össze az alábbi szöveget– a megadott irányítási szempontok alapján – idegen nyelven, **kb. fele terjedelemben** úgy, hogy **összefüggő szöveget** hozzon létre!

Ön egy nemzetközi gyermekmentő szolgálat munkatársaként időnként azt a feladatot kapja, hogy a különböző országokban élő gyermekek sorsával foglalkozó ismertetőket, tanulmányok legfőbb információit foglalja össze idegen nyelven.

Fellépés a gyermekmunka ellen

Akár két év börtönre is számíthat ezentúl Indiában az a munkaadó, aki 14 év alatti gyereket dolgoztat háztartási, éttermi alkalmazottként, utcai árusként. A világ egyik legdinamikusabban fejlődő országában súlyos gond a gyermekmunka. Az 1 milliárd lakosú Indiában dolgozik ugyanis a világon a legtöbb gyermek: 12,6 milliót tartanak nyilván, egyes becslések azonban 60-115 millió közé teszik számukat. Azonban a gyermekmunka ellen folytatott harc kilátástalan, a gyermekmunka számos indiai család számára szinte az egyetlen bevételi forrás.

Csakhogya a gyermekmunka csapda: nem segít kitörni a szegénységből, sőt éppen hogy újratermeli azt. A fejlődő országokban családok százezrei kerülnek olyan eladósodott helyzetbe, hogy gyermekeiket – sokszor már 5-6 évesen – ültetvényekre, gyárakba vagy tehetősebb családok otthonaiba küldik dolgozni. A megnőtt munkaerő-kínálat azonban lenyomja a béreket, és továbbra is arra kényszeríti a szülőket, hogy a gyerekeket iskola helyett munkába adják.

Az olcsó gyermekmunka a technológiai fejlesztést is gátolja. Szakértők is figyelmeztetnek erre, és számtalan felmérés is ezt támasztja alá. Minden újítás, mely kíméli a munkavállalót, anyagi ráfordítást igényel a vállalat részéről. A munkaadónak azonban nem éri meg a gépesítés, a kevésbé munkaigényes eljárásokba való befektetés.

A gyermekmunkások 70 százaléka a mezőgazdaságban dolgozik, jóval kiszolgáltatottabb körülmények között, mint az iparban. Elsősorban India, Pakisztán és Nepál azok az élenjáró országok, ahol százezrével robotolnak a gyerekek a teaültetvényeken. A farmokon a gyerekek gyakran védőfelszerelés, maszk és kesztyű nélkül dolgoznak vegyszerek és gépek között. Néhány ázsiai és latin-amerikai országban például arra használják a gyermekmunkást, hogy zászlókkal jelezze a permetező repülőgépeknek a befújandó területet.

A fejlődő világ kis-és közepes vállalatai is szívesen alkalmaznak kiskorúakat. Sokszor az olcsóbb, védtelenebb, engedelmesebb és könnyebben elbocsátható munkaerő jelenti az ilyen cégek versenyképességét. Sok fejlődő ország vezetője tisztában van a helyzettel, de ragaszkodik az olcsó munkaerőhöz. Így ezekben az országokban szinte lehetetlen átfogó szabályozást bevezetni.

HVG

1. Milyen súlyos társadalmi gond nyomasztja Indiát?
2. Miért hat ellentmondásosan a munkaerő piacra a gyermekmunka?
3. Hogyan befolyásolja a technológiai újítások bevezetését a gyermekmunka?
4. Mi jellemzi a mezőgazdaságban dolgozó gyermekmunkások munkakörülményeit?
5. Mi motiválja a kis- és közepes vállalatokat gyermekmunkások foglalkoztatására?

Fordítsa le az alábbi szöveget magyar nyelvre!

Ám on gárd nu dăpárcsé, hungyé sád. În tată șăptămînă mă duk ku bărbátum ákulo pă o zî o pă daă. Áku äj gátá, kászá, dă on án. Mult lukru jescsé inká, kă sigogye pă hudvár äj: ljémny, blányé, pjetré să máj sé. Să dănu jo ám să on gárd, hungyé sigogye jescsé. Să ákulo mult trăbujé sză lukru. Dábá naă äj kászá dá dăje trăbujé să ákulo, îlontru sză fák rînd. Áztá dănu nyis nu ár fi báj, dá máré gînd ávény áku. Tot plaă să plaă. Átitá ápă äj pă hudvár, kit nu scsijény sză mirzsény pînă lá kásză. Na poc găngyi sé máré zsáljé ám jo păntu áztá. Ás áve sévá pucîn în gárdu-m, nu ár trăbuji sză ja în tîrg, dá ápă áztá multă, o dusz kutotu. Mámá zîse kînvá: om găngyescsé, dimizo șfărsescsé. Máré gînd äj áztá, dá máj máré báj äj áztá în lume dă ungur. Ác putut vigye sé fásé ápă. Pă aminyi o trăbujit sză dukă álhungyivá dă în kászálji. O dusz ápă sigogye, păntu sé, în tată kusztulji or lukrát. Mákár bătîrny or foszt mákár tînyér, toc plînzse. Sinyé pă márzsiná dă păro săgye, toc ásá or umblát. Farcsé zsálé mij re păntu jé. Dá dăje, äje bényé o foszt sză väd, kă mulc aminy j-or ázsutát. Să éje sinyé nyis nu or săzut ákulo, or mérsz sză pujé în szák humok, să punye lăngă bént. Jo ásá ám ázsutát, kă ám csimát szusz pă számurj, să bányi éje lá jé o merzsé. Nu pacsé om sé sză fákă. Ápă, máré om äj. Dá găngyész, kă dăje nu numá aminyi äj ázsută lu éje sinyé or rămász făr-dă kásză. Mijé dăje mij máj bun, kă hungyé sád, ákulo nu äj ápă, numá plaă. Păkînd áztá vic umără, dară má nu o fi bájú áztá pă noj.

3. Íráskészség

Maximális pontszám: 20

Írja le gondolatait idegen nyelven az **egyik témáról** úgy, hogy **minden irányítási szempont**ra térjen ki!

(Az irányítási szempontok sorrendjét nem kell betartania.) Fontos, hogy **összefüggő szöveget** hozzon létre.

Levél esetén tartsa be annak **formai előírásait** (dátum, megszólítás, üdvözlő formula, aláírás)!

Terjedelem: **22-25 sor**

Kérjük, hogy a feladat megoldása során – a titkos adatkezelés érdekében – ne használja saját adatait!

I.

Külföldi barátja levelében megdicséri Önt a nyelvtudásáért, és mindjárt el is panaszolja, hogy neki bizony kínszenvedés a nyelvtanulás. Képtelen bemagolni a szavakat, a nyelvtanról nem is beszélve. Válaszlevelében

- a) reagáljon a dicséretre;
- b) utaljon barátja önkritikus megjegyzésére;
- c) bízassa barátját, hogy ne adja fel a dolgot;
- d) adjon néhány konkrét tippet vagy tanácsot, amelyek Önnél beváltak a nyelvtanulás során;
- e) hívja fel figyelmét a valódi (vagyis nem tanórai) kommunikáció jelentőségére a nyelvtanulásban (levelezés, internetes csevegés stb.).

Vagy:

II.

Külföldi barátja képeslapot küldött Önnek egy távoli országból, ahol szabadságát töltötte. Kérdezi, Önnek mik a nyári tervei. Válaszlevelében

- a) köszönje meg a képeslapot, és kérjen részletesebb úti beszámolót, esetleg fényképeket is;
- b) barátja kérdésére reagálva írja le, hogy a nyári program egyelőre bizonytalan, mert Ön és partnere egészen ellentétes módon képzelik el a közös utazást;
- c) fogalmazza meg, Ön milyen nyaralást szeretne (úti cél, jármű, szállás, szabadidős programok, stb.);
- d) ismertesse partnere – alapvetően különböző – elképzeléseit;
- e) írja le, (Ön) mindenképpen ragaszkodik-e eredeti elképzeléséhez, vagy belemegy majd valamilyen kompromisszumba, és miért.

4. Olvasáskészség

Maximális pontszám: 25

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd annak alapján válaszoljon **magyarul** a kérdésekre!

O foszt odátă o kupányé. Nu mulc or săzut ákulo, dá toc o vigă or foszt. Să kupij, să tînyér, să cîgânsj, să cîgányi. Dă săzut ákulo on cîgân bătîrn, sinyé máré scsut o ávut. Lá jăl or umblát toc bájási, dákă sévá nu or scsut, o dákă sévá ázsutaré j-o trăbujit o dăje, kit sză szpujé sé or învizát, să bătîrn dă întri áje o scsut sé szlobod o nu înt zuá áje sză fákă. Să gyiriptácsé jăl făse întri bájási. Dă má să dă înt szát or vinyit lá jăl, să unguri umblá lá jăl, kă să vrăzsător o foszt. Kînd vinye sinyivá pă lá kumpányé, jăl má dă párcsé scsije, vigye, kit séfel om áj. Umără dă întřă áje kum mirzse, kum áj sztăcse mînyilje, o séfel urécs áve. Înt dobă scsije sză szfătăjászkă lu lumej, kit pă sé sză gatăszăsză szusz. Drăgul domn scsije dă hungyé áve ásá máré scsut, kă dănu nu o umblát înt iskulă. Bényé-j.

O foszt odátă, kă lu on bájás, j-or furát ljémnyi dă înt hudvár. Bákszám scsije sinyé o foszt dă înt kumpányé, dá nu zîse lu nyime. O mérsz lá bájásu scsut să ázsutaré o sirut dălă jăl. Bătîrn o csimát uná pă toc bájás. Înt nume lu dimizo sire, kit sză scseje înnemcséj, să vădălászckă sinyé o furata pă ljemnyi. Nyime nu o sztát înnemcséj. Átunse o ápukát o kiszkinyo, o lăcîta áfără, o pusz pă kiszkinyo o krusé dă înt ljémn, să lu toc o trăbujit sză zsară pă krusé, kit nu jăl o foszt. Jăl átunse má vigye, kit sinyé o putut sză fijé lotru. Kînd toc or szfărsît ku zsurălă, átunse áje o zîsz: dă áku, tri zî, sinyé o misunyit, să o zsurát pă drăgul domn, lu áluje înt siljéduj, máré báj o fi. Dă átunse má scsije, sinyé o foszt álă. Na, trise dobă, o mérsz o zî, o mérsz daă, nyimikă. Á trile zî o vinyit lá jăl, gymnyácă repé, on cîgân, Jánăs ăl csimă. Mort dă huscsunyit áj rá, kă má dănu dă doj zî kă nu sz-o kulkát, dá nyis nu o putut sză mănînsé. Zîsé: jo ám furát, ázsutám, kă n-ám hugoj, farcsé frikă mij, kă o păcî sévá siljédum. Na bényé, dá dă sé áj scsuptát pîňă áku? Dăje zîsé Jánăs, kă dăje ám furát ljémnyi, kă l-ám dát, ám vindut păntu bány înt szát. Să nu pot sză kumpăr înnápoj. Dă sé áj făkut ku bányi? O murit on szărák bájás înt hájlántă kumpányé, pă grupămîncséj lj-ám dát. N-ájcesem, nu-c fijé frikă! Dimizo vegyé sigogye dă înt nor. Nu vic áve báj.

Odátă, zsoj o foszt, o mujere dă înt szát o vinyit lá bătîrn, ku áje, kit sză fákă pă je máj pă tînră, kă dănu nu o foszt je ásá bătîrnă, dá ro j-o szpărîjet dă on om sinyé máj tînr o foszt dăkit je, să păntu áztă sire pă cîgân scsut.

Sză ujtă pă jăl bătîrn, ăs ljăgină kăpu, farcsé sză găngye. Odátă áje áj zîse. Hájde înnápoj vinyir dă szără, lá zesé sász. Oj vigye sé pot sză fák. Vinyir gymnyácă bătîrn o mérsz pă rît, înt păduré umblá, să ku trăsztă máré o vinyit ákásză. O pusz pă fok ápă, să sé o sztrînsz járbă, dă înt áje o fért vrăzs. Kînd mujere o vinyit járá, áje j-o zîsz: Be dă întřă áztă, tată gymnyácă, ku on kristár mik. Ásá s-o făkut mujere. Pă o szăptămîňă járá o vinyit înt kumpányé, ku on kál dă tărhat. O ádusz caljé navé, mînkaré átită, kit dă o lună dăsztul j-o foszt lá toc înt kumpányé. Na bényé áj. Nu pă mult dobă să o cîgánkă o mérsz lá jăl, kă o áuzît, kă bătîrn scsije máj pă mîndră sză fákă pă cîgânsi. Dă sé áj dăgînd, máj mîndră sză fij? Întřăbata. Dăje, kă bərbátum áré dăgînd sză mă lásză, să jo farcsé ăl plák, să dănu ávény tri kupilás să o fátă. Sză nu áj káp, nu seré áfelá dă lá minyé! Dă dă sé nu? – întřăbă cîgánkă. Dăje, kă drăgul domn átită punyé pă noj kit numă birijény. Áfelá ăscsény, kum jăl ny-o lászát pă lume áztă! Sză nu áj dăgînd álfeld sză fij! Dă lu mujere áje, dá sé áj ázsutát? Jé nu bágă ásá számă pă dimizo kum noj, noj lu dimizo lume ăscsény – zîse bătîrn. Cîgánkă sz-o putuljit întřă áztă.

Bătîrnu îñ szárá áje, o puvásztă o zîsz lu lumej. Lá sápcsé sász o kizdilit sã pînă lá mézu nopci o cînut, átunse o szfársît. Zîse numá zîse, átitá átitá, kit pã szfársît, cîgánu alá, lu káre cîgánkáj máj mîndră o ávut dăgînd sză fijé, o kîzdilit sză plîngă. Kînd or mérsz ákásză, cîgánu ku zsáljé máré zîse lu cîgánkáj, kit nu o lásză, dacsckă sã lásză, nyis pã je, nyis pã kupijis. Na véz! Bătîrnu sã áfelá scsije.

1. Miért jártak a beások az idős cigányemberhez? (5 pont)
2. Milyen szertartás volt, amikor valaki ellopta a fát? (6 pont)
3. Mire kellett Jánosnak a pénz, amit a fáért kapott? (2 pont)
4. Az asszony miért akart szebb lenni és miért a cigányasszony? (4 pont)
5. Miért segített, illetve nem segített az idős cigány? (8 pont)

